

Svatý Mikuláš

Svatý Mikuláš historicky

Historicky doložená data: Narozen kolem r. 280/286 v Patrasu, v Řecku, stal se kolem roku 300 jako mladý muž biskupem v Myře v tehdejší Lykii. Brzy potom zde začalo pronásledování křestanů za Galeria Valeria Maximina. I Mikuláš se dostal kolem roku 310 do zajetí a byl v žaláři těžce trýzněn. Ještě poznamenán utrpeným mučením vystoupil roku 325 na Nicejském koncilu. Den smrti byl 6. prosinec, rok mezi 345 a 351.

Úcta ke sv. Mikulášovi

Mikulášův kult se šířil asi po dvě staletí po jeho smrti, nejprve na území dnešního Ruska, posléze také v Evropě, např. od 10. století v Německu, Francii a Anglii. Italští námořníci nebo piráti uloupili roku 1087 jeho ostatky ze sarkofágu náhrobního kostela v Myře a přinesli je do Bari v Apulii. Prázdný Mikulášův kamenný sarkofág můžeme ještě dnes vidět v obnoveném dolním kostele Mikulášova chrámu v Demre/Myře na jihozápadním pobřeží Turecka. Antická Myra je ovšem už jen městem zřícenin.

V Bari postavili k uchování drahocenných ostatků na troskách byzantského guvernérova paláce baziliku sv. Mikuláše, která dodnes patří k nejvýznamnějším románským církevním stavbám v jižní Itálii. O Mikulášův kult se tedy dělí Demre v Turecku, dřívější Myra, místo biskupova úmrtí, a Bari v Apulii, kde jsou uchovávány jeho ostatky.

Znázorňování a legendy

Mikuláš je znázorňován téměř vždy jako starší biskup s krátkým až dlouhým vousem. Mikuláš mívá s sebou zlatou knihu. Nejznámější legenda o Mikulášově dobročinném zásahu vypráví, že jeden zchudlý šlechtic poslal své tři dcery do veřejného domu, aby si vydělaly jako nevěstky na věno ke svatbě. Mikuláš však hodil oknem v noci třem mladým ženám po jednom sáčku se zlaťáky, takže nemusely přistoupit na otcovo řešení. Mikulášovým atributem jsou proto i měšce zlata (případně zlatá jablka, která se v některých verzích legendy rovněž objevují). Další legenda, která bývá často znázorňována: Mikuláš pomohl také lodi, která se dostala do tísně na moři a jejíž námořníci ho vzývali, je proto často znázorňován i s kotvou.

Mikuláš je patron:

Ruska; Lotrinska; ministrantů; dětí; panen; poutníků a cestujících; advokátů, soudců, notářů, obchodníků, lékárníků, lodníků, rybářů, námořníků, vorařů, mlynářů, pekařů, obchodníků se zrním a semeny, řezníků, sládků, lihovarníků, sedláků, tkalců, obchodníků s krajkami a sukrem, kameníků, dělníků v kamenolomech, knihařů, knoflíkářů, svíčkařů; hasičů; zajatců; za šťastnou svatbu; proti nebezpečí vody a na moři; ke znovuzískání ukradených předmětů; proti zlodějům.